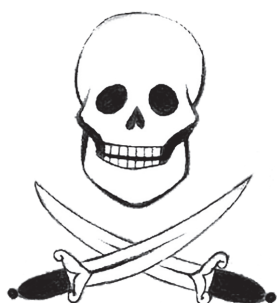


( IV )  
JAK SE COPLEY  
BANKS DOSTAL  
ŽRALOCKOVI  
NA KOBYLKU



**B**ukanýři byli něčím víc než pouhou tlupou drancovníků. Jejich kočovná loupežnická republika si stanovila vlastní zákony, slovník i pojetí kázně. V bezbřehých a nelítostných bojích se Španěly vedl tyhle dobrodruhy přinejmenším jistý příslib odvety. Jejich násilné přepady měst Latinské Ameriky nebyly o nic barbaršnější než zvěrstva Španělů v Nizozemí – o krutostech conquistadorů páchaných na karibských domorodcích raději nemluvě.

Ať už bukanýřům velel Angličan nebo Francouz, ať je přiměl loupit a pustošit Morgan nebo Grammont, byl tak či onak mužem zodpovědným své zemi, která ho mohla tiše trpět, neřkuli oslavovat za předpokladu, že se na moři zdržel chování, jež by podráždilo i drsnou morálku sedmnáctého století. Někteří z těch záškodníků byli zbožní a široko daleko se vyprávěly legendy o tom, jak předák Sawkins v den Páně mrskl přes palubu hrací

desku i s kostkami nebo jak kapitán Daniel odpravil námořníka za to, že před lodním oltářem trousil neuctivé poznámky.

Jenže pak nadešel den, kdy už ani bukanýři nesháněli nováčky na ostrově Tortuga a kdy hrabivou flotilu vystřídalý smečky zasmušilých pirátských vyděděnců. I tito samotáři ducha však navázali na zavedené tradice uměřenosti a disciplíny. Jejich první kapitáni – Avery, England, Roberts a jim podobní – vůči lidským citům ještě zachovávali špetku respektu a ohrožovali spíš obchody než životy.

Leč i ti byli nahrazeni divočejší cháskou, která otevřeně hlásala, že ve válce s lidstvem soucit nepěstuje, a jedním dechem se zařekla, že bude světu dávat stejně málo, jako od něj sama dostala. Z oněch příběhů se dochovalo jen málo takových, jimž se dá věřit. Piráti si nepsali žádné memoáry a nezanechávali za sebou stopy, tedy až na krví prosáklé a ztrouchnivělé vraky bezcílně plující Atlantikem. Rozsah jejich skutků lze dovést jedině ze sáhodlouhého seznamu lodí, které už nikdy nedopluly do přístavu.

O jejich mrzkostech se dočteme výlučně ve starých soudních spisech, jež na chvíli poodkryjí závoj tajuplna. Poskytnou nám zběžný náhled na groteskní brutalitu, která při jejich čtení vyřezne na povrch, což se týká Neda Lova, Skota Gowa i Žralocka, jehož uhlově černý *Dáreček* neblaze proslul od pobřeží Newfoundlandu až po ústí Orinoka jako mučivá předzvěst trýzně a bídné smrti.

Na ostrovech i na pevnině bylo nespočet těch, kdo Žralockovi přísahali pomstu, ale žádný jeho rukou nestrádal víc než Copley Banks z Kingstonu. Banks byl jedním z nejvýznamnějších obchodníků s cukrovou třtinou na Antilách. Tento skvěle postavený muž se stal členem městské rady, oženil se s baronkou z rodu Percivalů a byl bratrancem guvernéra Virginie. Jeho dva synové byli posláni na studia do Londýna a matka se vydala za nimi, aby je na zpáteční cestě doprovodila. Vraceli se na *Vévodkyni z Cornwallu*, která tomu rarachovi Žralockovi padla do rukou, a všichni tři na ní zahynuli.

Když si pozůstalý nešťastnou zprávu vyslechl, neřekl na to skoro nic a upadl do smutku a melancholie. Zanedbával obchody, vyhýbal se přátelům a většinu času trávil v pochybných nálevnách

s rybáři a námořníky. Seděl však mezi nimi schlíple uprostřed hluku a vřavy, beze slova pokuřoval z dýmky, v obličeji se mu nepohnul ani sval a jen v očích mu doutnal hněv. Mělo se za to, že ho ta ztráta připravila o rozum, a tak na něj známí hleděli úkosem, neboť brlohy, které začal vyhledávat, ho na hony vzdalovaly od spořádaných lidí.

Tu a tam se vyrojily dohady, že Žralock je zase na moři. Kupříkladu posádka jednoho dvoustěžníku hlásila, že viděla na obzoru velikou zář, a když připlula na pomoc bližním v nesnázích, vbrzku loď zase otočila při pohledu na černou bárku číhající vskrytu za hořícím vrakem. Anebo se přiřítla vylekaná obchodní loď s kosatkou napjatou jako plný živůtek a mužstvo celé jurodivé líčilo, že před půlhodinkou se zpoza mlh zvolna vynořovala záplatovaná plachta. A do třetice obavy prohloubila pobřežní hlídka, když na nehostiném bahamském atolu narazila na hromadu tlejících mrtvol.

A potom se v Kingstonu objevil chlapík, jenž kdysi sloužil jako první důstojník na karavele guinejského rejdaře a dostal se z pirátského zajetí. Nemohl mluvit – z příčin, které by nejlíp dokázal osvětlit sám Žralock –, ale mohl psát. A taky psal. Jeho psaní Copleyho Bankse nesmírně zajímalo. Proseděli takto večery nad mapou, prsty němého námořníka projížděly neprobádanými útesy a klikatými zátočinami, kdežto jeho společník dál mlčky pokuřoval s tváří kamennou a zrak mu plál.

Jistého dne ráno asi dva roky po rodinné tragédii vešel odstranit Copley Banks do kanceláře už zase v činorodém rozpoložení jako za někdejších časů. Správce ho udiveně pozoroval, protože šéf už celé měsíce neprojevil o obchody zájem.

„Dobré ráno, pane Banksi!“ přivítal ho.

„Dobré ráno, Freemane. Viděl jsem u mola našeho *Hejska Harryho*.“

„Ano, pane. Ve středu odplouvá na Návětrné ostrovy.“

„Mám s ním jiné plány. Rozhodl jsem se pro otrokářskou výpravu do Quidy.“

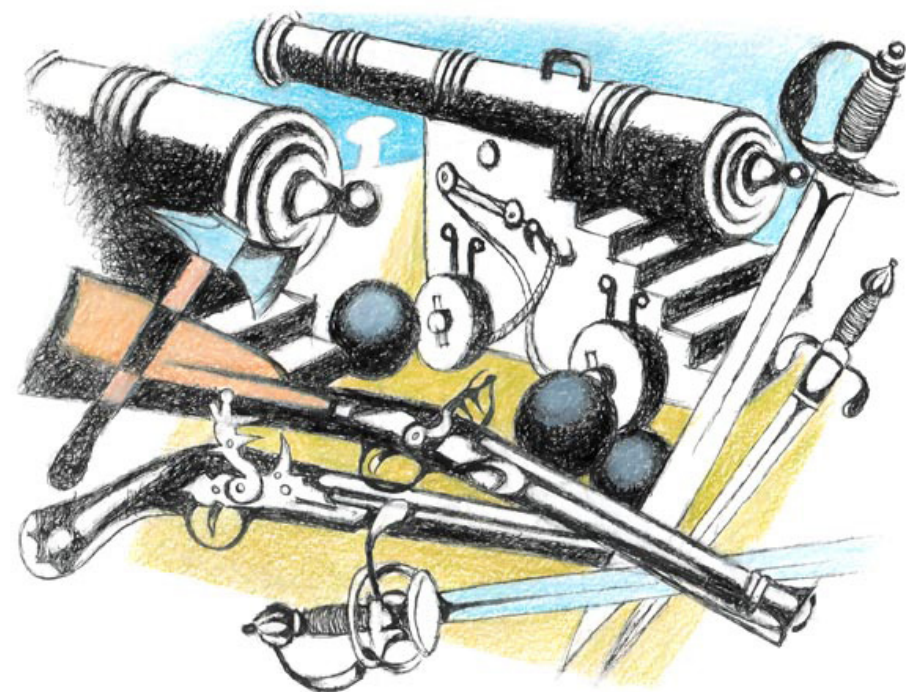
„Už jsme ho naložili, pane.“

„Pak se bude muset zase vyložit, Freemane. Bude to, jak říkám. *Hejsk Harry* popluje pro otroky do Quidy.“

Správce usoudil, že veškeré námitky jsou pro kočku, a vydal příslušné pokyny.

A tak Copley Banks zahájil přípravy na plavbu k beninskému pobřeží Afriky. Očividně se rozhodl spoléhat spíš na sílu než na domluvu: namísto blyštivých cetek, které divoši v Abomejském království tak milují, naložil brigu osmi polními děly a bednami mušket a šavlí. Kajuta naproti plachetní komoře byla proměněna v prachárnu a bylo do ní uskladněno tolik kulí, že by to neudělalo ostudu ani dobře zásobenému pirátskému střelmistrovi. I množství pitné vody a uzeneho masa nasvědčovalo, že loď čeká delší plavba.

Nejprekvapivější byl ale výběr lodníků. Ve Freemanovi to posílilo dojem, že na klepech o duševním stavu jeho zaměstnavatele bude možná dost pravdy. Copley totiž pod tou či onou záminkou propustil osvědčené námořníky, kteří firmě prospívali léta, a místo nich přijal nejhorší lotry: existence tak odpudivé, že by se je štítíl najmout i nejpodradnější překupník.



Byl mezi nimi rváč řečený Hezoun nebo též Poznamenanej, o němž se povídalo, že se podílel na vraždění antilských dřevorubců, a pověřivé osoby tvrdily, že mu to odporné mateřské znamínko začalo šarlatově zářit zrovna po té řezničině. Ten se stal nečekaně Banksovým novým prvním důstojníkem – a druhým pak Israel Martin, takový sušinka, co pod Howellem Daviesem loupil kolem Zlatonosného pobřeží, účastnil se s jeho bandou zpackaného útoku na rezidenci portugalského místodržitele na Princově ostrově a stačil vzít roha.

Posádku utvořili rabiáti zjevně naverbovaní po přístavních pajzlech. Osobním stevardem pána lodi se stal chlapík se ztrápeným obličejem, který místo řádné mluvy hýkal. Vousy měl už oholené a pouze zasvěcenci by v něm poznali hrdinu, jenž unikl Žralockovu noži a pak popsalsvé zážitky Copleymu Banksovi.

Obchodníkovopočínání v Kingstonu nikomu neušlo a rozebíralo se horem dolem. Velitel dělostřelců major Harvey si proto vyžádal slyšení u guvernéra.

„To není obchodní loď, ale válečná,“ stěžoval si. „Podle mého bychom měli Bankse zavřít a brigu mu zabavit.“

„A z čeho ho vlastně podezíráte?“ zeptal se guvernér, muž podlomený četnými horečkami i číšemi portského, kterému už to moc nezapalovalo.

„Z toho, že se chce stát novým Bonnetem.“

Stede Bonnet byl vážený a bohabojný plantážník, jenž z nenadálého popudu podlehl vášním, které mu v Kristových letech do žil vlily novou mízu, a začal křížovat Karibik v pirátské kazajce. Příhodilo se to poměrně nedávno a jeho nevypočitatelnost vzbudila na ostrovech značné zděšení. Zástupci koruny byli už dlouho obviňováni z toho, že se s piráty spikli a vybírají si z jejich kořisti desátek, takže každé přimhouření oka ze strany mocných se dalo vysvětlovat právě oním bratříčkováním.

„Věc se má tak, majore Harvey,“ podotkl guvernér, „že jen převelice nerad bych schválil něco, čím bych svému příteli Banksovi ublížil. Vždyť jsem u jeho stolu častokrát sedával. Jenže ve světle toho, co mi tu říkáte, mi nezbývá než kapitulovat. Pro mě za mě se na tu loď vydejte a přesvědčte se o jejím účelu i o cíli plavby sám.“

A tak v jednu po půlnoci major s četou vojáků provedl na *Hejskovi Harrym* přepadovou kontrolu. Inspekce však zaznamenala jen lano, opuštěně plující u kotviště. Odhodila ho tam briga, jejíž majitel zřejmě včas zavětril nebezpečí. Loď už byla za palisádami pevnosti a probíjela se pasátem k Návětrným ostrovům.

Když ráno míjela mys Morant na východě Jamajky, z něhož se brzo stal jen chvějící se flíček nad obzorem, svolal Copley Banks posádku na zád, kde jí odhalil, co má v úmyslu. Najal si je jako mazáky, kteří radši chrabře nasazují krk na mořích, než aby na souši ve dne v noci mudrovali, čím ho nakrmit. Bohužel královských lodí je poskrovnu a jsou to šnečí ulity, naopak jejich *Harry* dohoní každou obchodní galeonu, co se jim připlete do rány. V mořeplavbě si přece přijdou na své i onačejší šikulové – a s touhle hbitou a vyzbrojenou lodí se dá očekávat, že všichni už co nevidět vyhodí své obnošené kabátce a obléknou si sametové pláště. Pokud jsou jeho muži ochotni plout pod černou vlajkou, je připraven jim velet. Jestli od tohoto záměru ale někteří chtějí dát ruce pryč, posadí je na člun, na kterém ať se vrátí na Jamajku.

Čtyři ze šestačtyřiceti požádali o uvolnění, nastoupili do člunu a za pošklebků posádky začali veslovat ke břehu. Zbylí zůstali na zádi a začali podepisovat pirátskou úmluvu. Na hlavní stěžeň byla za potlesku přítomných vytažena černá plachta s lebkou a hnáty.

Zvolili se jednotliví předáci a určily se meze jejich pravomocí. Copley Banks se stal kapitánem, a protože pirátské zákony důstojnictvo v úvahu neberou, byl od té chvíle Hezoun kormidelníkem a Israel Martin bocmanem. Nebylo nijak těžké přizpůsobit se výstředním zvyklostem – na podobných lodích sloužila dřív nejmíň polovina mužstva. Listina zajišťovala stejnou stravu všem a taky to, že nikdo nesmí druhému upírat jeho pití. Kapitán bude sice mít svou kajutu, ale ostatní do ní můžou vstupovat, jak se jim zachce.

Lup se mezi ně rozdělí spravedlivě, až na kapitána, kormidelníka, bocmana, tesaře a střelce, kteří mají nárok na čtvrtku podílu navrch. Ten, kdo si první všimne plavidla vhodného k přepadení, ať si na ukořistěné lodi vybere nejlepší zbraň. A kdo se